

รายงาน

ISSN 0125-7447

การเฝ้าระวังโรคประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

DIVISION OF EPIDEMIOLOGY MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

ปีที่ ๒๙

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

ฉบับที่ ๘

NUMBER 8

VOLUME 29

FEBRUARY 20, 1998

สารบัญ CONTENTS

Epi Info 6 สำหรับการแก้ปัญหาวันที่(ไม่ธรรมดา)

105

Epi info 6 for dealing with date problems

Epi Info 6 สำหรับการแก้ปัญหาวันที่(ไม่ธรรมดา)

Epi info 6 for dealing with date problems

ลักษณะ ไทยเครือ, พ.บ., Msc(Epidemiology), อนุมัติบัตรเวชศาสตร์ป้องกันแขนงระบาดวิทยา

Lakkana Thaikruea, MD., Msc(Epidemiology), Thai Board of Preventive Medicine (Epidemiology)

พบกันอีกครั้งกับปัญหาขออนุญาตของผู้ใช้โปรแกรมเรื่องการวิเคราะห์ตัวแปรเกี่ยวกับวันที่ที่ไม่ธรรมดา ตั้งแต่สร้างตัวแปรผิดหรือไม่เหมาะสมต่อการวิเคราะห์ หรือต้องการแยกวัน เดือน ปี ออกจากกัน หรือต้องการรวมวัน เดือน ปีที่แยกกันอยู่มารวมกัน และแม้กระทั่งต้องการสร้างตัวแปรใหม่ขณะวิเคราะห์เพื่อดูแนวโน้ม อาทิเช่นผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี เป็นต้น คำสั่ง LET จะช่วยท่านได้ในกรณีนี้

1 ต้องการเปลี่ยนจาก <mm/dd> มาเป็นตัวแปรใหม่ที่แยกวันที่กับเดือนจากกัน

ตัวอย่าง 1 อ่านข้อมูลที่มีอยู่แล้วในโปรแกรม

Epi> READ Epidemic.rec

Epi> กค <F4> เพื่อดูตัวแปร

REC DATEONSET

1 07/30

2 07/30

: :

: :

126 07/30

“ จะพบตัวแปร Dateonset ซึ่งเป็นวันที่ผู้ป่วยเริ่มมีอาการ โดยมีลักษณะแบบ <mm/dd> เมื่อต้องการสร้างตัวแปรใหม่ชื่อ day เอาแต่วันที่ (เลขสองหลักสุดท้าย) กับตัวแปร month หรือเดือน (เลขสองหลักแรก) แยกออกจากกัน ทำได้ดังนี้ ”

Epi> LET day = Dateonset [4,2]

ใช้คำสั่ง BROWSE ดูตัวแปร day ที่สร้างใหม่ ”

Epi> BROWSE หรือ กด <F4>

DAY	Freq	Percent	Cum
30	79	94.0 %	94.0 %
31	5	6.0 %	100.0 %
total	84	100.0 %	

“ ทีนี้ก็มาทำตัวแปร month ต่อค่ะ ”

Epi> LET month = Dateonset [1,2] กด <Enter>

“ เช่นเดียวกันท่านกด <F4> ดูตัวแปรใหม่ month ได้ ”

MONTH	Freq	Percent	Cum
7	84	100.0 %	100.0 %
Total	84	100.0 %	

“ ในทำนองเดียวกัน ท่านจะนำวันกับเดือนมารวมกันใหม่โดยที่ตัวแปร DAY มาก่อนตัวแปร MONTH เป็น DAMO2 ซึ่งเป็น characteristic จำนวน 5 ตำแหน่งได้ดังนี้ ”

Epi> DEFINE damo2 _____

Epi> damo2 = day + “/” + month

Epi> FREQ damo2

“ ผลจะได้ดังนี้ ”

DAMO2	Freq	Percent	Cum.
30/07	79	94.0 %	94.0 %
31/07	5	6.0 %	100.0 %
Total	84	100.0 %	

2 ต้องการเปลี่ยนตัวแปรวันที่ที่ป้อนข้อมูลเก็บ (Date) แบบ mm/dd/yy สลับตำแหน่งมาเป็น yeardate <yy/dd/mm> ดังนี้

ตัวอย่าง 2

Epi> DEFINE yeardate _____

Epi > LET yeardate = date[7,2] + “/” + date[1,2] + “/” + date[4,2]

โดยที่ date [7,2] เลข 7 หมายถึงตำแหน่งของ character แรกของตัวแปรที่ต้องการให้เปลี่ยน เช่น date 01/03/87 เลข 8 คือตำแหน่งที่ 7 ส่วนเลข 2 หลัง “ , ” คือ จำนวนที่จะให้เปลี่ยนนับจากตัวเลขที่จะให้เปลี่ยนนั้น จากตัวอย่างคือ “ 87 ” นับเป็น 2 ตำแหน่ง ส่วน date [1,2] ก็เช่นเดียวกัน 1 คือ ตำแหน่งของ character

Epi Info 6 สำหรับการแก้ปัญหาวันที่ (ไม่ธรรมดา) (ต่อจากหน้า 106)

PROVINCES	DIPH	PERT	TETANUS		A.F.P.	POLIO	D.H.F.	ENCE	CONJ.	DIARRH	DYS	ENT	F.POIS.
			TOT	NEO									
ZONE.06	-	-	-	-	1	-	32	-	124	1336	76	3	133
49.KHON KAEN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50.SAKON NAKHON	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51.KALASIN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52.NONG KHAI	-	-	-	-	1	-	9	-	25	449	7	1	16
53.LOEI	-	-	-	-	-	-	23	-	99	887	69	2	117
54.UDON THANI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55.NONG BUA LAM PHU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONE.07	-	-	-	-	-	-	5	-	100	1216	61	4	112
56.NAKHON PHANOM	-	-	-	-	-	-	5	-	100	1216	61	4	112
57.ROI ET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
58.SI SA KET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
59.UBON RATCHATHANI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
60.YASOTHON	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61.MUKDAHAN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
62.AMNAT CHAROEN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SOUTHERN REGION	-	-	2	-	1	-	87	-	859	4431	108	133	390
ZONE.11	-	-	1	-	-	-	58	-	166	1887	35	64	129
63.CHUMPHON	-	-	-	-	-	-	27	-	131	1431	25	10	101
64.RANONG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65.SURAT THANI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
66.PHANGNGA	-	-	1	-	-	-	31	-	35	456	10	54	28
67.PHUKET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
68.KRABI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69.NAKHON SI THAMMARAT	RAT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONE.12	-	-	1	-	1	-	29	-	693	2544	73	69	261
70.PHATTHALUNG	-	-	-	-	1	-	8	-	215	934	26	43	70
71.TRANG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
72.SONGKHLA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
73.SATUN	-	-	-	-	-	-	15	-	52	713	19	13	165
74.PATTANI	-	-	-	-	-	-	-	-	31	48	-	-	1
75.YALA	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-
76.NARATHIWAT	-	-	1	-	-	-	6	-	394	846	28	13	25

PROY.	HEPAT.	INFLU	MALAR	MEAS.	MUMPS	OCC. HAZARD		PNEU MONIA	PYREXIA	RABIES		RUBEL	T.B. PULM	STDs
						TOTAL	INSEC			HUM	ANI			
ZONE.06	14	42	4	18	19	5	4	105	190	-	4	1	13	-
49.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
50.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
51.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52.	4	1	-	9	-	3	2	38	46	-	-	-	2	-
53.	10	41	4	9	19	2	2	67	144	-	-	1	11	-
54.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONE.07	1	32	8	4	41	-	-	244	15	-	-	-	8	-
56.	1	32	8	4	41	-	-	244	15	-	-	-	8	-
57.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
58.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
59.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
60.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
62.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SOUTHERN REGION	21	236	132	34	98	2	1	513	785	-	9	1	24	50
ZONE.11	6	78	117	28	54	1	1	112	442	-	5	1	6	27
63.	5	47	88	22	43	1	1	67	371	-	-	-	2	21
64.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
66.	1	31	29	6	11	-	-	45	71	-	-	1	4	6
67.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
68.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
69.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
ZONE.12	15	158	15	6	44	1	-	401	343	-	4	-	18	23
70.	-	68	1	1	20	-	-	285	97	-	1	-	7	6
71.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
72.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
73.	6	78	-	-	9	-	-	39	74	-	-	-	3	3
74.	-	-	-	-	-	-	-	9	18	-	-	-	-	5
75.	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-
76.	9	12	14	5	15	1	-	68	151	-	-	-	7	9

Epi Info 6 สำหรับการแก้ปัญหาวันที่ (ไม่ธรรมดา) (ต่อจากหน้า 106)

แรกของตัวแปรที่ต้องการให้เปลี่ยนเลข 2 หลัง “ , ” คือจำนวนที่จะให้เปลี่ยนโดยนับจากตัวเลขที่จะให้เปลี่ยนนั้น จากตัวอย่าง date 01/03/87 คือ “01”

3 ต้องการเปลี่ยนตัวแปรวันที่ (ons) เดือน (ons1) ปี (ons2) ที่ป้อนข้อมูลแยกกันคนละตัวแปรซึ่งมีลักษณะ numeric ต้องการให้มาเป็นตัวแปรใหม่ (Date) แบบ mm/dd/yy ดังนี้

```
Epi> DEFINE date <mm/dd/yy>
```

```
Epi > LET date = ons1 + “/” + ons + “/” + ons2
```

4. กำหนด วันที่

ในบางฐานข้อมูล อาทิเช่น ข้อมูลบัญชี 1 - 7 ของประชากรในจังหวัดซึ่งจัดเก็บโดย Epi Info ต้องการความทันสมัยตลอดเวลา จึงต้องใช้วันที่มาคำนวณ หรือกำหนดในหลายๆตัวแปร อาทิเช่น ตัวแปรอายุ การติดตามเด็กที่จะรับวัคซีน การเตรียมวัคซีนที่จะใช้ในจังหวัด เป็นต้น การกำหนดตัวแปรเพื่อที่จะป้อนข้อมูลวันที่เป็น เวลาปัจจุบันตั้งแต่แรกป้อนข้อมูลจึงทำไม่ได้ ดังนั้น จึงต้องสร้างตัวแปรใหม่ในวันที่วิเคราะห์เพื่อจะได้เวลาเป็นปัจจุบันที่สุดขึ้น เนื่องจาก เวลาของโปรแกรมในคอมพิวเตอร์จะเป็นลักษณะของ ประเทศอเมริกา หรือ <mm/dd/yy> แต่ข้อมูลของวันที่ในตัวแปรต่างๆรวมถึงวันเกิดเป็นลักษณะ “ วันเดือนปีพุทธศักราช ” หรือ <dd/mm/yyyy> จึงต้องสร้างตัวแปรใหม่ชื่อว่า today เพื่อที่จะสามารถนำมาคำนวณได้ ขั้นตอนการทำมีดังนี้

“ เข้าโปรแกรม EPED พิมพ์คำสั่งสร้างตัวแปรชื่อ today เป็น characteristic จำนวน 10 ตำแหน่ง ”

```
DEFINE today _____
```

“ กำหนดให้มีค่าเท่ากับวันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2540 ”

```
today = “30/06/2540”
```

แล้วกด <F2> เลือก save file to หรือกด <F9> ตั้งชื่อเพิ่ม HW0.PGM เก็บไว้ใน drive ที่ท่านต้องการ

ท่านสามารถเพิ่มคำอธิบายให้ผู้ใช้อื่นๆได้ในกรณีที่ผู้ใช้โปรแกรมปรับหน้าจอเป็นภาษาไทย โดยเขียนข้อความหลังเครื่องหมาย * ดังตัวอย่าง HW0.PGM มีหน้าตา ดังนี้

- * โปรแกรมนี้สำหรับสร้างตัวแปร วันที่ ณ ปัจจุบัน หรือ today เพื่อนำไปลบหาอายุเป็นเดือน
- * เป็นปี หรือวัตถุประสงค์อื่น
- * โปรแกรมพิมพ์แก้วันที่ตามเวลาในปัจจุบันที่ท่านวิเคราะห์ข้อมูล

```
define today _____
```

```
today = “30/06/2540”
```

เวลาจะใช้ก็พิมพ์แก้แต่วันที่ท่านนั้น ส่วนข้อความตามหลัง * จะแสดงเจตนาของผู้เขียน โปรแกรมให้ผู้ใช้งานทราบเพื่อที่จะวิเคราะห์ได้ถูกต้อง

ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า ควรที่จะสร้างตัวแปร ลักษณะ วันที่ ให้เรียบร้อยแต่ต้น เช่น <dd/mm/yyyy>, <mm/dd/yy>, <dd/mm/yy>, <mm/dd> เป็นต้น แล้วค่อยมาแยกตัวแปรทีหลังตอนวิเคราะห์จะมีความยุ่งยากน้อยกว่า